

KURJER ZAGŁĘBIA

Uzianik społeczny, polityczny i literacki. Wychodzi codziennie z wyłączeniem dni poświęconych.

W niedzielę dnia 16-go czerwca 1918 roku

OGROD
„Zacisze”

Wielka Zabawa Ogrodowa

KONCERT ORKIESTRY pod dyrekcją kapelmistrza Bronona CONFETTI, POZTA FRANCUSKA, SERPENTINY! i wiele innych nowości
Kinematograf według programu. Bufet zaopatrzony w różne zakąski, piwo i wino oraz wyroby cukiernicze.
Początek zabawy punktualnie o godzinie 3-iej i pół po południu. — — — — — Koniec o godzinie 11-iej wieczorem.

Wejście na zabawę 50 l. wraz z kinematografem od mk. 1.20. Uwaga: Wykupiony bilet do kinematografu służy jednocześnie i na zabawę.
W razie niepogody zabawa odbedzie się w następną niedzielę, 1899

Dziś i dni następnych
3-cia serja

Kino-Oaza

vis à vis dworca kolejowego.

Homunculus

Komedja
Miłości

Arcydzieło sztuki kinematograficznej w 6-ciu aktach z głośnym Olafem Fönssem w roli głównej.

NAD PROGRAM!
Polowanie na jelenie.

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ

„POLONIA” w WARSZAWIE

z kapitałem zakładowym 5.000.000 mk.

Ogłasza konkurs na objęcie Przedstawicielstwa na Zagłębie Dąbrowskie.

Osoby, posiadające odpowiednie kwalifikacje, proszone są o składanie piśmiennych ofert z powołaniem się na referencje i z wymienieniem wysokości kaucji

do Centralnego biura Towarzystwa „POLONIA” w Warszawie, Plac Warecki Nr. 3.

Zarząd Towarzystwa stanowią: Prezes Władysław Kiślański, Vice-Prezes Henryk Grohman, Władysław Braunstein, Bohdan Broniewski, Robert Geyer, Antoni Gintowt, Edward Heiman, Wilhelm Hordliczka i Józef Pfeiffer.

Dyrektor Zarządzający: Inż. Edward Missuna.
Vice Dyrektor: Inż. Stefan Gielg.

1067

Wiadomości kościelne.

Jutro, w niedzielę, porządek nabożeństw w sosnowieckim kościele parafjalnym następujący: Msze święte o godz. 6. (Prymarja) 9 ej i 10-iej. Suma o 11-iej i Nieszpory o 3-iej po południu.

W parafji Niepokalanego Poczęcia Panny Marji (Nowy Sielec) jutro w niedzielę pierwsza Msza św. o 7 i pół rano, druga o 9-iej, Suma o 11-iej i Nieszpory o 4-iej po południu.

Porządek nabożeństw w kościele Będzińskim.

W niedzielę w będzińskim kościele parafjalnym porządek nabożeństw następujący: msze św. o godz. 7, 8 i pół, 9 m. 15, suma o godz. 11 i nieszpory o 3 i pół. Podczas sumy na chórze wykonane będą pieśni religijne pod batutą p. Dudzińskiego.

W szkole oddziałowej kopalni „Hr. Renarda”.

Od piętnastu lat na granicy Starego i Nowego Sialca znajduje się dzwigniety z czerwonej cegły gmach szkoły oddziałowej, przeznaczonej dla dzieci górników pracujących w kopalniach należących do tej firmy, oraz innych fabryk.

Gmach powstał za pieniądze T-wa hr. Renarda, ale przed wybudowaniem go, T-wo zawarło umowę z innemi zakładami przemysłowemi, a mianowicie: Huta „Katarzyna”, T-wem akcyjn. Huleczyński i przedsiębiorstwem Schöna, że dzieci robotników tych fabryk będą uczęszczali do szkół założonych przez T-wo Renard. Plan na ten budynek wykonał budowniczy Telakowski.

Gmach jest bardzo obszerny, dwupiętrowy o dwóch klatkach schodowych, które wiodą do dużych przedsiieni, skąd drzwi rozchodzą się do 4-ch olbrzymich klas. Tym sposobem w całym gmachu znajduje się około 48 ol-

brzymich izb cztero lub pięcio okiennych, w których po potrąceniu pomieszczeń na kancelarię i t. p. szkolne ubikacje, resztę zużytkowano do nauki dzieci.

W czasie przedwojennym było tu 30 oddziałów, dziś liczba ta jednakże z powodu osłabienia ruchu przemysłowego znacznie zmalała.

Połowę gmachu zajęła szkoła realna sielecka, połowa zaś druga, z osobną klatką schodową, pozostała przy dawnym swoim przeznaczeniu. Tym sposobem dzieci górników kopalni hr. „Renarda” zajęły tylko 12 oddziałów. Dzieci innych przedsiębiorstw przestały uczęszczać.

Kierownik tej szkoły p. Antoni Gębicki pracuje tu już od lat dziewięciu z górą, pochodzi on z okolic Włocławka. Za wprowadzenie tam w czasach wolnościowych w szkole swojej języka polskiego, jako wykładowego został przez władze rosjskie wydalony i oparł się dopiero o Sosnowiec.

Pokazuje nam klasy widne, zawieszane tablicami poglądowemi, czysto utrzymane i higienicznie urządzone. Ławki w nich starego typu, ale nie zbyt długie, gdyż przez szerokość sali mieszczą się swobodnie po dwie obok siebie. W środku i z boku jednego dużej przejścia. Zamiast katedry, na podwyższeniu stoi stół i krzesło. Wchodzimy do oddziału czwartego stopnia, w którym odbywa się wykład dla dzieci uczęszczających do szkoły rok 4-ty. Uczą się w nim, jak w całej szkole wspólnie chłopcy i dziewczęta.

Szkola składa się obecnie z sześciu oddziałów, czyli stopni, powiedzmy językiem utartym w naszym codziennym życiu z 6 klas. Wszystkich oddziałów posiada 12 i zatrudnia 14 tu nauczycieli wraz z kierownikiem i księdzem prefektem, którym w tej chwili, jest sam proboszcz parafji nowosieleckiej ks. K. Mazurkiewicz.

Oddziały nie są równomiernie podzielone. Klas niższych jest więcej, wyższych mniej. Najniższa klasa, czyli oddział pierwszego stopnia dzieli się na niższą i wyższą i zajmuje 3 sale, oddział drugiego stopnia, czyli klasa druga, najliczniejsza potrzebuje aż 4-ch sal, trzeci dwie, czwarty, piąty i szósty po jednej.

Wśród nauczycieli przeważają kobiety. Na 14-tu nauczających zajmują one 10 miejsc. Dziewczynki i chłopki uczą się razem, ale są rozsegregowane: po jednej stronie zajmuje ławki

pleć żeńska, po drugiej męzka. Na ścianie w kancelarji kierownika szkoły możemy przyjrzeć się wywieszonej za szkiem statystyce szkolnej, dotyczącej uczniów.

We wrześniu 1917 roku, kiedy rok szkolny rozpoczął się — uczęszczało do tych wszystkich oddziałów 823 dzieci. W liczbie tej chłopców 452, dziewcząt 371. W maju 1918 roku liczba ta spadła znacznie, bo więcej niż o 1/2 uczęszczających. Cyfry w miesiącu tym wykazują 704 uczeni w liczbie tej jest 381 chłopców i 323 dziewcząt. W ciągu więc 9 tu miesięcy przestało uczęszczać 71 chłopców i 48 dziewcząt.

W szkołach wiejskich ubytek ten łatwo da się wytłumaczyć, z wiosną bowiem rodzice odbierają dzieci, które im są potrzebne do pomocy przy hodowli inwentarza, ale w mieście ta okoliczność nie zachodzi.

Cóż więc jest przyczyną takiego opuszczenia szkoły? Jedną znajduje się na to odpowiedź: stosunki wojenne. Brak żywności w miastach.

Ubożsi rodzice wysyłają dzieci swoje do rodziny lub znajomych na wieś. Boć tam łatwiej ich wyżywić.

W ten sposób ze szkoły sześciu oddziałowej, w której uczyło się przed wojną przeszło 2000 dzieci i nauczało 30 nauczycieli, dziś liczba ta zmalała do 823, a w końcu roku nawet do 704 uczeni.

Wróćmy teraz do najważniejszej rzeczy do programu.

— Jak daleko, pytam się Sz. kierownika posuwasz pan w nauce swoich wychowanców?

— Z szóstego stopnia, czyli z 6-iej klasy szkoły oddziałowej, zdają często moi uczniowie do 4-iej klasy szkoły średniej, uzupełniając w czasie wakacji małe wreszcie niedostatki, gdyż nawet uczyli tu języka niemieckiego i przechodzimy go prawie równomiernie ze szkołą średnią.

Tym sposobem, zaznaczam szkoła pańska idzie równomiernie prawie ze szkołą średnią. Bo jeżeli szkoły pańskiej stopnie zamienimy klasami szkoły średniej wtedy pierwsze dwa stopnie będą odpowiadały dwóm klasom wstępnym: a i b a dalsze cztery stopnie czterem pierwszymi klasom.

Tak, odrzekł kierownik, nawetby tak być powinno. Trzeba by jednak nieco program zmienić, zbliżając go do programu szkoły średniej i położąc nacisk na pilniejsze uczęszczanie uczeni.

Zaznaczyć jednak wypada i to, że materiał do szkół średnich przychodzi więcej wyrobiony, niż do szkoły elementarnej — oddziałowej. Uczniowie szkoły średniej wychowują się w innych warunkach, które bardziej sprzyjają rozwojowi umysłu, niż te w których się wychowują uczeń szkół elementarnych. Tam nierzadko przychodzi dziecko już dobrze przysposobione, umiejące czytać i rachować, tu otrzymujemy najczęściej materiał surowy. Braki te jednak łatwo może wyrównać pilny, rozumny i praktyczny wychowawca.

— Zapewne!

W. Cz.

Z Koła Polskiego.

WIEDŃ 14 czerwca. Pos. Daszyński konferował dzisiaj z wiceprezesem Koła hr. Baworowskim. Przedmiotem narad była uchwała komisji parlamentarnej Koła polskiego, że do obrad z min. Burianem mają być zapraszani także polscy członkowie komisji delegacji dla spraw zagranicznych. Jak wiadomo z Polaków należą do tej komisji pos. Bieliński, Daszyński i Głębicki.

Protest radców wiedeńskich.

WIEDŃ 15 czerwca. Na wczorajszym posiedzeniu Rady miejskiej zapadła uchwała, protestująca przeciwko utworzeniu państwa południowo-słowiańskiego.

Powzięto też rezolucję, z której wynika, że gmina m. Wiednia uważa przymierze z Niemcami za jedyną gwarancję trwałego pokoju i pomyślnej przyszłości Austrii.

Socjaliści powstrzymali się od głosowania.

Po zgonie

Bolesława Leszczyńskiego.

W d. 14 b.m. o godz. 4 po poł. nastąpiło przeniesienie zwłok Bolesława Leszczyńskiego z mieszkania do kościoła św. Antoniego przy ul. Senator-skiej.

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę o godz. 10 rano po nabożeństwie. W oddaniu ostatniej posługi wezmą udział artyści wszystkich teatrów miejskich i prywatnych oraz przedstawiciele instytucji artystycznych i społecznych.

Nad grobem mają wygłosić mowy Mieczysław Frenkiel i Józef Kotarbiński.

Zdjęcia maski pośmiertnej dokonał artysta-rzeźbiarz Czesław Makowski.

Ostatnie wiadomości.

Sosnowiec, dnia 15 czerwca

Niemcy rozpoczną wkrótce czwartą ofensywę.

GENEWA. „Matin” donosi, że Niemcy rozpoczną prawdopodobnie wkrótce 4-tą ofensywę. Obecna pauza będzie krótką.

Traktat rosyjsko-ukraiński.

KIJOW 14 czerwca. Dzisiaj podpisany został traktat, między Rosją a Ukrainą. Najistotniejszą wieścią jego jest, Zawieszenie działań nieprzyjacielskich, ułatwienia we wzajemnej reemigracji, wymiana jeńców wojennych, przygotowania do wymiany materiałów wojennych, zapoczątkowanie stosunków handlowych i gotowość rychłego wszczęcia ostatecznych rokowań pokojowych.

Republiki kozackie.

KIJOW 14 czerwca. Dzienniki podają protokół ugody między rządami Kozaków dońskich i kubańskich — co do autonomii i granic krajowych oraz zwalczania anarchii w obwodach dońskim, kubańskim i w północnym Kaukazie.

Wrzenie w Rosji.

Pisma berlińskie podają na podstawie informacji z Petersburga, że rekruta-

cja zarządzana przez Lenina napotyka na wielki opór. Dzienniki przeciwne rządowi zostały zawieszono. W Petersburgu i Moskwie przeprowadzono wiele aresztowań.

Car chce uciec.

Ze Szwajcarii donoszą, że agenci angielscy i francuscy starali się umożliwić ucieczkę carowi za granicę. Car posiada w Rosji wielu zwolenników, zwłaszcza wśród sfer wyższych i te pragną skorzystać z najbliższej sposobności, aby przywrócić monarchię.

Republika gruzińska.

KIJÓW 14 czerwca. Podróżni, przybyli z Poti i Teodorji, potwierdzają, że Gruzja wyłączyła się z republiki kaukaskiej. Rząd gruziński składa się z umiarkowanych socjalistów. Utworzono gabinet koalicyjny, którym zadowolili się także narodowi-demokraci. W Nowoczerkasku toczą się konferencje przedstawicieli republiki kubańskiej i dońskiej, Gruzji i południowo-wschodniego związku szczytów górskich w sprawie przymierza.

Upadek bolszewizmu.

KIJÓW 15 czerwca. Z wybrzeży wschodnich morza Czarnego, jakoteż z Baku donoszą o upadku bolszewizmu.

O język ukraiński.

ODESA 15 czerwca. Urzędownie ogłoszono, że jen. Gerbel cofnął zakaz posługiwania się ukraińskim językiem, jako urzędowym w korespondencji władz miejscowych z władzami niemieckimi i austro-węgierskimi.

Sledztwo przeciw ks. Lichnowskemu

BERLIN 15 czerwca. Ks. Lichnowski, który miał rzekomo wyjechać do Szwajcarii, w istocie, jak donosi jedna z korespondencji, do niedawna mieszkał w Berlinie, obecnie zaś przebywa w swym zamku Kuchelona. Także pogłoski, jakoby podjęto śledztwo przeciw taj. radcy Wittingowi, prezesowi Rady nadzorczej Nationalbank z powodu rozpowszechniania pamiętników ks. Lichnowskiego, ma być nieprawdziwa. Śledztwo przeciw ks. Lichnowskemu prowadzi pierwszy prokurator sądu krajowego Preuss. Powodem zwłoki jest rozległość dowodów, przedsta wionych przez obronę. Jako obecnych występują tajny radca Gordon i adwokat Gröaspott.

POKÓJ W IZBIE WŁOSKIEJ.

BERN, 14 czerwca. W zebranej izbie w środę zanim poruszono sprawę pro wizorycznego budżetu, socjalista Modigliani zażądał dyskusji o polityce zewnętrznej Włoch, Utrzymuje on dzisiejszy czas za pomyślny żeby rozpocząć układy pokojowe.

Należy się dowiedzieć, jakie stanowisko zajął rząd na wiosnę 1917 r. do pokoju i jakie stanowisko zajmie wobec nowych propozycji pokojowych państw centralnych. Parlament powinien wzywać do polityki pokojowej szczegółowo zbadać. Ponieważ parlament nie jest ciągle czynnym, wypada wybrać komisję do polityki zewnętrznej. Wniosek ten po opozycji Orlanda — odrzucono.

Osuszenie Zuidersee.

HAGA, 14 czerwca. Pierwsza Izba przyjęła bez głosowania projekt prawa, dotyczący przyspieszenia robót przy osuszeniu Zuidersee.

Lenin wyjeżdża do Berlina i Wiednia.

BERLIN 15 czerwca. Jak donoszą z Moskwy Lenin nosi się z myślą udać się inkognito do Wiednia i Berlina, aby z kierownikami polityki mocarstw centralnych osobiście się porozumieć.

Bomby na Fridrichshaven.

LUGANO 15: Jak donosi „Socolo” włosi bombardowali w dniu 21 maja Fridrichshaven.

Maganka na Lorda George'a.

GENEWA, 15 czerwca. „Progres” dowiaduje się, że paryskie socjalistyczne koła oczekują od kongresu Brytyjskich partii robotniczych deklaracji, dotyczącej się zmiany taktyki w stosunku do rządu. Kongres zbierze się przed 26 czerwca. Sam Henderson przyrzekł poprzeć otwartą walkę przeciwko rządowi, która lepsza jest od wymuszonego pokoju. Zmiana częściowa gabinetu musi nastąpić, ponieważ partja robotnicza chce zmusić część jej członków do ustąpienia.

Posłowie parlamentu w Hamburgu.

HAMBURG, 15 czerwca. Zaproszonych przez osoby stojące na czele handlu i żeglugi, przybyło dzisiaj do Hamburga 175 posłów ze wszystkich frakcji z wice prezydentem dr. Drem na czele.

Komunikat niemiecki.

BERLIN, 15 czerwca. Natarcia przy Ancre, częściowe potyczki w lesie Villers—Cotterets odparto. Liczba jeńców zabranych w ostatnich walkach na południe Aisne wzrosła do 2,000 ludzi.

Wschód. Około 10,000 ludzi zniszczyliśmy, którzy wylądowali na brzegu morza Azowskiego w celu natarcia na Taganrog.

Koniec bezrobocia.

WARSZAWA 15. Dział — jak donoszą pisma — strejk zecerów został ukończony. Jutro zapewne ukaza się wszystkie pisma.

Z dnia na dzień. Z Sosnowca

Dnia 15VI.

— Z Rady Miejskiej m. Sosnowca. W czwartek dnia 20 czerwca r. b. o godzinie 7-ej wieczorem odbędzie się plenarne posiedzenie Rady Miejskiej z następującym porządkiem dziennym:

1. Wniosek r. Zahorskiego w sprawie utworzenia miejskiej stacji badań produktów żywnościowych.

2. Wybór 6 kandydatów do ogólnokrajowej Komisji apelacyjnej, mającej być powołaną do rozstrzygania reklamacji w sprawach podatku od majątku.

3. Wybory: a) 1 członka Komisji Zdrowia Publicznego na miejsce r. Strzeleckiego b) 1 członka Komisji Rewizyjnej na miejsce r. Reichera. c) 3 członków Deputacji Opieki nad dziećmi i młodzieżą.

4. Sprawozdanie Komisji Zdrowia Publicznego w sprawie wniosków r. Judenherca z dn. 9. 5. r. b. odczośnie: a) urządzenie bezpłatnych kąpieli dla niezamożnych mieszkańców, b) podania do wiadomości ogółu instrukcji higienicznych.

5. Sprawozdanie Komisji do spraw ogólnych w sprawie wniosku rad. Falkowski-go z dn. 25. IV. r. b. odczośnie opodatkowania na rzecz miasta przyjezdnych kupców.

6. Interpelacja rad. Judenherca w sprawie gatunku chleba.

7. Interpelacja rad. Wieczorka w sprawie wysokości podatku miejskiego od niezabudowanych nieruchomości.

8. Sprawozdanie Komisji Obchodu 3-go Maja.

— Z Rady Powiatowej Opiekun-czej W dniu 27 czerwca r. b. o godzinie 1 i pół po południu, odbędzie się w lokalu własnym przy ul. Małachowski-go Nr. 11, plenarne posiedzenie Rady Powiatowej Opiekun-czej pow. Będzińskiego.

Porządek dzienny obrad, oprócz wielu ważnych spraw, obejmuje podział większych funduszy, pomiędzy poszczególne Rady Miejskowe Opiekun-cze, pożądanym przeto jest jaknajliczniejszy udział członków Rady Powiatowej oraz przedstawicieli Rad Miejskowych z powiatu.

— Z T-wa Lekarskiego. Dnia 22 b. m. o godz. 4 po poł. odbędzie się zwyczajne posiedzenie T-wa Lekarskiego w lokalu Rady Powiatowej Opiekun-czej Małachowski-go 11.

— Koniec roku szkolnego. Dnia w wielu szkołach elementarnych miejscich zakończono rok szkolny bardzo uroczystie. Były śpiewy i deklamacje, wszędzie śpiewano hymn narodowy. Uroczystość rozpoczęła się nabożeństwem.

W niedzielę dnia 16 b. m. o godz. 3 po południu odbędzie się zakończenie roku szkolnego w prywatnej 6-stopniowej szkole T-wa hr. Renard w Sielcu.

— Na kursa pożarnicze. Wczoraj wyjechał do Warszawy na miesięczne kursa pożarnicze własny koszt członek miejscowej straży ochotniczej p. Trzaskalski.

— Z cechu. Cech majstrów szewskich podaje do wiadomości, że dnia 16 b. m. o godz. 3 po poł odbędzie się zebranie w lokalu własnym przy ulicy Targowej Nr. 14. Na porządku dziennym sprawy cechowe. 1) Utworzenie komisji egzaminacyjnej, 2) przyjęcie majstrów do cechu, 3) wyzwolenie czeladzi i zapis terminatorów.

— Przedstawienie. Dnia 16 czerwca w sali Związku na Pogoni odegraną zostanie „Emigracja cłkopska” sztuka ludowa w 6 aktach, napisana przez Anczyca, nagrodzona na Krakowskim konkursie. Początek przedstawienia o godzinie 6 ej wieczorem.

— W Stow. robotników chrześcijańskich jutro, w niedzielę, o godz. 4 po poł, będzie urządzony wieczór śmiechu z nader urozmaiconym programem oraz zabawą taneczną. Czysty dochód przeznaczony na cel dobroczynny.

— Zbieranie fantów na straż ogniową. Z energją, prawdziwie po strażacku, wziął się do pracy komitet zabawy strażackiej, która odbędzie się w parku sieleckim 29 czerwca 1918 r. Szkic programu, przedstawia się imponująco. Obecnie krzątają się strażacy nad zbieraniem fantów na loterję. Mamy nadzieję, że mieszkańcy m. Sosnowca poprą czynnie chęci tych, którzy nieraz z przerażeniem życia bronią naszego mienia.

Ofiarowane przedmioty należy przesyłać do remisju straży.

— Wystawa prac szkolnych. W dniu dzisiejszym o godz. 3 po południu otwartą została wystawa rysunków i robót w gimnazjum żeńskim im. Królowej Jadwigi która trwać będzie do dnia 17 b. m. włącznie. Wystawa ze względu na wielką ilość pięknych robótek ręcznych i rysunków przedstawia się bardzo interesująco.

— Z gimnazjum PMS. 8-klasowe Gimnazjum żeńskie Polskiej Macierzy Szkolnej podaje do wiadomości rodziców i uczenie szkoły, że powakacyjne egzaminy oraz egzaminy dla nowowstępujących uczenie rozpoczną się dn. 30 sierpnia. Początek lekcji dn. 3 września.

— Kartofle tanieją. Wobec spodziewanej niezadługo sprzedaży młodych kartofli, na targach i po sklepach cena kartofli starych uległa znacznej niższej.

— Młode kartofle. Na targu warszawskim zaczęto już sprzedawać młode kartofle.

— Podziękowanie. Komisja organizacyjna wieczoru sosnowieckich drużyn harcerskich niniejszem składa gorące podziękowanie zespołowi śpiewaczym Tow. „Lutnia” z dyr. W. Powiadowskim na czele, p. prof. Stefanowskemu, p. St. Sztukównie, p. Pachelskiemu, p. Wrzesińskiemu, reżyserowi p. St. Kasprzykowi i wszystkim instytucjom i osobom, które dopomogły przy urządzeniu wieczoru w dniu setnej rocznicy śmierci niezapomnianej cxi i chwały generała Henryka Dąbrowskiego.

— Zabawa w „Zaciszu”. Jutro, w niedzielę, odbędzie się w ogrodzie przy kino-teatrze „Zacisze” wielka zabawa, urozmaicona popisem koncertowej orkiestry pod batutą p. Brunona, confetti pocztą i t. p. atrakcjami. Początek zabawy o godz. 3 po pldudniu.

— Zabawa. Dnia w ogrodku przy teatrze zimowym pod kier. Wl. Bernatowicza odbędzie się zabawa p. nazwą „Czerwówka”. Program zabawy jest

obfity i zapowiada się interesująco. Między innymi atrakcjami w sali teatru odegrana zostanie 4 akt. sztuka czarodziejska ze śpiewami i tańcami p. t. „Pan Twardowski”. Koncert orkiestry, obrazy kinematograficzne, loteria fantowa i poczta dopełnią programu.

Z Będzina

+ **Biuro urzędu powiatowego.** Biuro miejscowego zastępcy naczelnika powiatu w Będzinie mieści się w gmachu Banku Handlowego przy ul. Sączeńskiej w pomieszczeniu O. K. Komendantury, która w swoim czasie przeniesioną została do koszar wojskowych na przedmieście Warpie.

+ **Wystawa prac szkolnych.** Przy pominięciu, iż w dn. 16 17 i 18 b. m. otwartą została wystawa na rzecz „Kółka Samopomocy uczniów” gimnazjum żeńskiego p. Jadwigi Krzymowskiej. Wystawa składa się z robót i rysunków uczniów i otwartą jest od 11 w południe do 7 wieczorem.

+ **Kłopot piekarzy.** Od połowy czerwca przy zakupie chleba na karty znaczne i chlebowe wprowadzoną została następująca inowacja: Wydający chleb winien na każdym odcinku karty chlebowej przed wydaniem chleba piśmem czytelnym zanotować nazwisko, miejsce zamieszkania i numer paszportu kupującego na odwrotnej stronie cderwanej karty chlebowej. Wobec powyższego rozporządzenia nie mały kłopot będą mieli tutejsi piekarze, którzy po większej części są niepiśmienni.

Z Wojkowic Komornych.

— Jutro dn. 16 czerwca Komitet kwesty ogólnokrajowej p. h. „Ratujmy dzieci” urządza w lasku Rogoźnickim wielką zabawę ludową, którą będą urozmaicały: 3 orkiestry, loteria, bufet obficie zaopatrzone w różne napoje i zakąski, i wiele innych atrakcji. To też kto będzie chciał wesolo się zabawić i biednej dziecinie dopomóc, niewątpliwie podał do lasku. Początek zabawy o godz. 3 po południu.

— W dniu 29 czerwca miejscowa straż ogniowa zamierza urządzać zabawę w ogrodzie p. Baci. Dochód z zabawy będzie przeznaczony na korzyść tejże straży.

Zuchwały napad.

Z Rosji donoszą; Pomiedzy przystankami Agun i Działka kolei władysławskiej pociąg pocztowy Nr. 4 spadł z toru do rowu, będąc w pełnym biegu. Wagony: pocztowy, bagażowy i część osobowych zostały zdruzgotane. W czasie katastrofy pociąg najpierw był ostrzeliwany przez bandę opryszków, a następnie rozpoczął się rabunek mienia jadących pociągiem. Ścisłej liczby ofiar katastrofy dotąd jeszcze nie ustalono. Jak dotąd, naliczono 58 trupów i przeszło 160 rannych.

OFIARY.

Stow. Rob. Chr. w Sos. z urzędzonej zabawy wnoszą marek 50 na kolonie letnie na najbiedniejsze dzieci m. Sosnowca.

p. Gołębiowski złożył na wydział „Ratujmy dzieci” Mk. 5.

LEKARZ WETERYNARJI Franciszek Jowszyc

w Będzinie, Sielecka 4.

Udziela porad w leczeniu chorych zwierząt, oraz dokonywa ochronnych szczepień przeciw zarazie róży świńskiej, świeżo sprowadzonymi wakcyną i surowicą. 1068

Praca

Nowe warunki pracy przy budowie kolei

na Litwie i w Kurlandji

Minimalna płaca dziennie
Mk. 3,50

i bezpłatne utrzymanie i mieszkanie
Wykwalifikowanym robotnikom więcej.

Powrót po 4-ch miesiącach.

Zgłaszać się do

URZĘDU POŚREDNICTWA PRACY
w SOSNOWCU

995

ul. Dęblńska Nr. 11 (Iwangrodzka).

W Domu Stow. Robotników Chrześcijańskich

w niedzielę dnia 16 czerwca urządzony będzie

„Wieczór śmiechu”

— PROGRAM: —

tańce, monologi, kuplety, deklamacje chłopskie

wypow. przez artystów przy Stowarzyszeniu,

Czysty zysk na cel dobroczynny. — — — Początek zabawy o godz. 4 po południu. 1098

TEATR ZIMOWY Pod kier. Wł. BERNATOWICZA TEATR ZIMOWY.

W niedzielę dnia 16-go czerwca 1918 r. o godzinie 3-iej po południu

WIELKA ZABAWA CZERWCOOKA

1 Koncert Orkiestry 1

Confetti, sorpentine, poczta ogrodowa, wielka loteria fantowa, co 2 los wygrywa (fanty nadeszły).

O godz. 9-iej wieczorem

3. PAN TWARDOWSKI 3.

sztuka czarodziejska ze śpiewami i tańcami w 4-ch obrazach J. N. Ksmińskiego

W SALI TEATRU ZIMOWEGO do godz. 8 wiecz. co dwie godz. bez przerwy program obrazów kin.

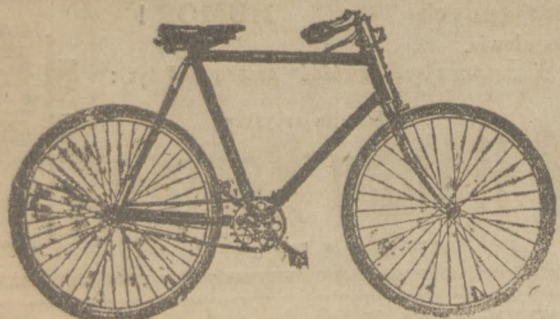
2. 10 POLITYKA 2.

komedja w 1-ym akcie.

SALA TEATRU LETNIEGO i scena z podłogą drewnianą 4. od początku zabawy przeznaczona na tańce dla publiczności bezpłatnie.

Uwaga. W razie niepogody — orkiestra, zabawa i tańce w sali letniej, a przedstawienia podług powyższego programu w sali zimowej. 1094

Zakład ROWERÓW E. PLADEK

BĘDZIN
ul. Sławkowska 21.

SOSNOWIEC
ul. Warszawska 10

- Wykonywa -
wszelkie roboty
z gwarancją.

Jadwiga z Urgaczów Stanek

Opatrzona św. Sakramentami, zasnęła w Bogu d. 13 czerwca 1918 r., przeżywszy lat 39.

Wyprowadzenie zwłok nastąpi w dniu 16-go b. m. t. j. w niedzielę o godzinie 5 ej po poł. z mieszkania przy ulicy Kolejowej wprost na cmentarz w Sosnowcu.

Na smutne te obrzędy zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych pograżeni w smutku

1103

Mąż z dziećmi.

Towarzystwo Akcyjne Elektrowni Sosnowickiej.

Rada Zarządzająca Towarzystwa ma zaszczyt zaprosić niniejszem W. Panów akcjonariuszów na

Zwyczajne Ogólne Zebranie,

— które odbędzie się —

dnia 16 lipca 1918 roku w Sosnowcu w lokalu Stow. Techników przy ulicy Czystej Nr. 9, o godz. 3 po poł.

z następującym porządkiem obrad:

1. Sprawozdanie Rady Zarządzającej i Komisji Rewizyjnej za rok obrachunkowy 1917.
2. Uchwała co do bilansu i rachunku strat i zysków za rok 1917.
3. Rozpatrzenie preliminarzy wydatków na rok operacyjny 1918 i zatwierdzenie środków potrzebnych do prowadzenia ruchu i dalszej budowy.
4. Kupno i sprzedaż gruntów.
5. Zmiana uwagi do par. 3 statutu Towarzystwa
6. Wybory do Rady Zarządzającej.
7. Wybory do Komisji Rewizyjnej.
8. Sprawy bieżące.

Prawo głosu na ogólnym zebraniu mają ci akcjonariusze, którzy złożą swoje akcje lub w zamian za nie kwity depozytowe lub zastawnicze, świadczące o ich złożeniu, najpóźniej na 7 dni przed ogólnym zebraniem, t. j. do 9 lipca 1918 r. włącznie na ręce Zarządu w biurze Towarzystwa w Sosnowcu, przy ul. Sienkiewicza Nr. 11. Dowody te muszą pozostać w przechowaniu aż do ukończenia obrad ogólnego zebrania. Do wystawiania kwitów depozytowych upoważnione są następujące banki:

1. „Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa” w Warszawie, oraz jej filje w Łodzi i Sosnowcu.
2. „Bank Handlowy w Warszawie”, oraz jego oddziały w Łodzi i w Sosnowcu.
3. „Bank Dyskontowy Warszawski” w Warszawie
4. „Bank Handlowy w Łodzi” w Łodzi
5. „Bank Kupiecki Łódzki” w Łodzi
6. „Bank Niemiecki” w Berlinie.

Na kwitach depozytowych podane muszą być numery akcji oraz imię, nazwisko i adres właściciela. Jednocześnie podaje się do wiadomości tych pp. akcjonariuszów, którzy dla ważnych powodów nie mogli uiścić dotąd ostatnich rat na akcje naszego Towarzystwa, iż Rada Zarządzająca raty te w walucie markowej po kursie mk. 216, — za rb. 100, z doliczeniem 7 proc. za zwłokę od d. 15 stycznia 1918 roku do dnia wpłaty, przyjmie i nadal aż do odwołania.

Sosnowiec, dnia 6 maja 1918 r.

1080

MAGAZYN KAPELUSZY DAMSKICH

pod firmą „NANON” przy ulicy 3-go Maja

Wyrządza wszystkie KAPELUSZE DAMSKIE i MEZKIE również BLUZKI markietowe krępe de chiny na suknie i inne materiały, parasole i kołnierzyki.

Po cenach pocięzonych. 1097

Chrześcijańska Komisja Żywnościowa R. M. O. w Sosnowcu.

Podaje do wiadomości, iż konsumenci zgłaszający się do sklepów po chleb, z kuponami wydanymi na drugą połowę bieżącego miesiąca, stosownie do ogłoszenia Cesarsko-Niemieckiego Naczelnika Powiatu będzińskiego z dnia 8-go czerwca r. b., winni jednocześnie z kuponami o k a z y w a ć paszporty. Dla ułatwienia jednak ekspedycji, umiejący pisać, mogą sami na stronie odwrotnej każdego kuponu napisać swoje imię, nazwisko, ulicę i Nr. domu oraz numer paszportu, z którym jednak dla sprawdzenia przez sprzedawcę, trzeba się zgłaszać po chleb wraz z kartami chlebowymi. 1094

Stowarzyszenie Właścicieli Nieruchomości m. Sosnowca

— zawiadamia swoich członków, —

że w niedzielę dnia 23-go czerwca r. b. o godz. 3 ej po południu odbędzie się

w lokalu T-wa „LUTNIA”, przy ul. Warszawskiej Nr. 5 dom Zająca (obok Niweckiej linii)

OGÓLNE ROCZNE ZEBRANIE

CZŁONKÓW STOWARZYSZENIA

z następującym porządkiem dziennym obrad:

- 1) Wybór prezydium i odczytanie poprzedniego protokołu,
- 2) Sprawozdanie kasowe i z działalności Stowarzyszenia,
- 3) Budżet na rok 1918,
- 4) Wybór 4 ch członków Zarządu i 3-ch Komisji Rewizyjnej,
- 5) Wnioski.

1052

UWAGA! Wnioski przyjmowane będą najpóźniej do dnia 18-go b. m.

NEO-FOSFATYNA

wyrobu apteki L. KLIMPLA i S-ki

Jedyny doskonały
pokarm
lekkostrawny.

Żądać
tylko
z SOWĄ.

Stosuje się: Dla niemowląt, zwłaszcza w okresie ząbkowania; dla dzieci; dla osób karmiących; dla osłabionych i rekonwalescentów. 896

Do nabycia w aptekach i składach aptecznych.

Kapiele solankowe, błotne, kwasowęglowe,
elektryczne i hydropatyczne.

463 Inhalatorjum.
Świetne skutki lecznicze we
wszystkich chorobach.

Tanie utrzy-
manie.

Od 1 maja do 1 czerwca i od 1 września do 15 października ceny niższe.
Sezon główny od 1 czerwca do 1 września
Cesarski Zarząd Kąpielowy.
Dla kuracji domowej poleca się sól kąpielową
ług, borowinę, solankę i wodę stolową gazowaną.
Przedstawiciel i główny skład tych produktów: A. Szolke, Warszawa, Marszałkowska 149.

ZDROJOWISKO CIECHOCINEK

Na składzie szkła Zeisa i oprawki
najnowszych modeli.

Co za rozkosz mieć
dobre okulary!

Takowe poleca
znakomity Optyk Mechanik

J. Manela

w Sosnowcu

Ceny przystępne.

Ulepszam stare oprawki.
Sklejam własnym wynalazkiem
klamry do włosów.

FABRYKA ROWERÓW STANISŁAWA KRZYWAŃSKIEGO

BĘDZIN, SŁOWIAŃSKA Nr. 8.

ODZIAŁY:

W Sosnowcu, ulica 3-go
Maja nr. 24.

W Dąbrowie, ul. Króla Siebie-
skiego róg Mlejskiej.

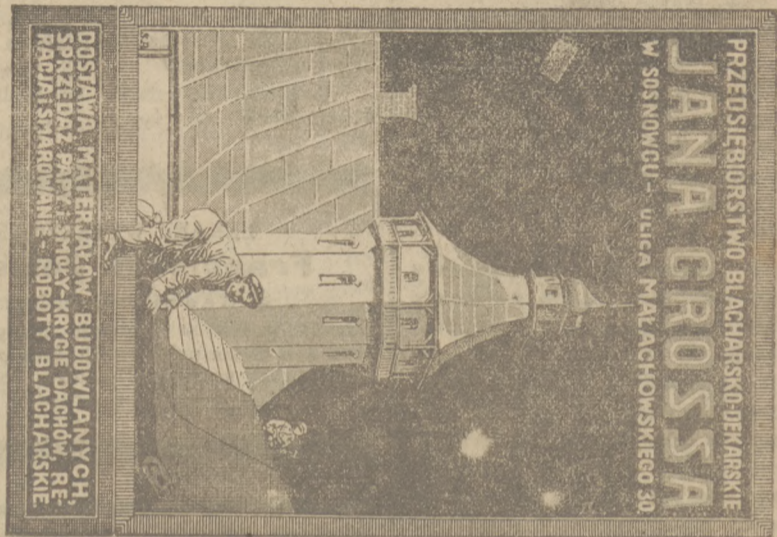

Cenniki
na żądanie.

Poleca: rowery nowe i uży-
wane, wszelkie części i przy-
bory hurtowo i detalicznie;
reparacje; przerabia i odna-
wia rowery najbardziej zni-
szczone po cenach niskich.
Reparacja maszyn do szycia
i gramofonów.

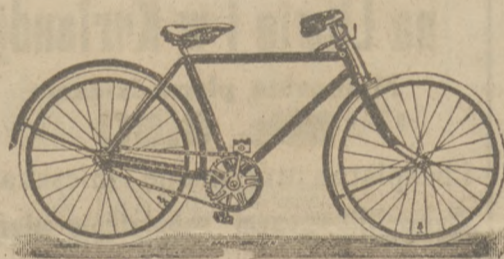
Dla stałych klientów 10 procent taniej.

066

K. Baran i J. Edelman

Sosnowiec, Kościelna 9.

Zakład Rowerów
został ponownie otwarty

i wykonywa reparacje rowerów wszyst-
kich systemów, przeróbki, emalowanie
i niklowanie oraz skład części zapaso-
wych do tychże.

Wykonanie szybkie i staranne.

KLEJ, SZELAK, POKOST, LAKIERY,
bajce, papiery szklane, okucia meblowe, gwoździe
i inne potrzeby stolarskie

Kupuje na podstawie próbek
i cen targowych

BIURO PRZEMYSŁU DRZEWNEGO

Kraków, Karmelioka I. I. p.

Telefon 1057, adres telegraficzny: „BEPEDE”, Kraków.

Tamże skierować można wszelkie zgłoszenia dotyczące

kupna i sprzedaży maszyn i narzędzi stolarskich,
posad dla wykwalifikowanych pracowników i warsztatowych biu-
rowych, projektów na meble i t. d. 1054

KORRESPONDENCJĘ ZAŁATWIA SIĘ ODWROTNĄ POCZTĄ.

Poszukuje się 947

FACHOWCA PRZĘDZALNIKA

na lniane i wełniane wyroby do stelo-
go prowadzenia warsztatu tkackiego na
wyjazd do ziemi Kieleckiej. O ile re-
flektanci posiadają warsztaty to takowe
mogą być kupione.

Oferty pod „Przędzalnik” do „Kurjera”.

W. BUŠKU 1056

ordynuje w sezonie zdrojowym
Dr. Bronisław Peltyń.
Willa SŁOWACKIEGO.

DOBRE OGŁOSZENIA

Poszukuje posady

w dominium pod dyspozycją lub samodzielnego.
Świadectwo jaknajlepsze. Adres: Administracja
„Kurjera Zagłębia”. 1096

Zakład rowerów

St. Krzywańskiego, Sosnowiec 3 Maja 24 naj-
taniej załatwia. 1100

Kotłów

lub zamkniętych zbiorników żelaznych poje-
mności od 5 metr. kub. wżwyż poszukuje Kom-
itet w Łazach. 1090

Potrzebny

dozorca kotłowy z dłuższą praktyką. Tylko
kandydaci z poważnymi referencjami zgłaszać się
do Zakładów Elektrycznych w Zabkowi-
cach. 1084-3-1

Sprzedam gęsi

Pańska 35 1086-1-1

8 mio klasiści

udzielają korepetycji. Wiadomość: Miłowice-
Gliński. 1089

Piano

szafę, tremo, bibliotekę machoniową sprzedam
Towarowa 9. m. 3. 1050

Piano koncertowe

zupełnie nowe sprzedam. Wiadomość: „Kurjer”.
1051

Myjcie się

Erzaczem D-ra Bellacha

mile i przyjemnie pachnie

każdy kawałek elegancko opakowany,

12 sztuk próbnych franko mk. 3

przez zaliczenie.

C. Böhme, Lipsk 8

(Leipzig 8. Sidonie nstrasse 19). 1034

ŚWIERZBĘ

nawet zadawnioną i z bolesnymi stru-
pami, przyszcze, męczące swędzenie leczy
radycznie, bezwonny „Krem od świe-
rzy” wyrobu apteki Ed. Lipińskiego.
Warszawa — Mokotów. Sprzedaż w
aptekach i składach aptecz. sosnowiec-
kich i okolicznych. 842

ZAKŁADY MECHANICZNE
J. KRUSZYŃSKI
W SOSNOWCU, ul. Wileńska 5 i Przejazd 1

Klanki z sztydzkami
SPECJALNOŚĆ
ANTYBARKI (ohwki) do okien
PORĘCZE ochronne do drzwi i okien
Słabopowłoczek. Śruby (traczki) do pieców
Kranu żelazne zlewowe

Rino-Sfinks
w Sosnowcu.

801

SMIECH!

Od poniedziałku dnia 10-go czerwca i dni następnych.

HUMOR!

MOTTO: Śmiać się, śmiać — to zdrowie, tak głosi przysłowie.

Kto pragnie czas przepędzić przyjemnie i wesoło, niech spieszy na arcywesołą farzę w 5 części, stanowiącą „gwóźdź” sezonu pod tyt.:

Księżniczka dolarów Henny Porten

znakomita artystka

występuje w roli głównej.

NAD PROGRAM!

Psy sanitarne
zdjęcia s natury z wojny
obecnej.